

Rapportage Europastrategie Noord-Holland 2017-2021

Inleiding

Voor u ligt de jaarlijkse rapportage van de Europastrategie Noord-Holland 2017-2021, vastgesteld door Provinciale Staten op 6 februari 2017. De ambities en de acties geformuleerd in de strategie gelden voor de langere termijn, maar via een tussentijdse rapportage willen GS inzicht geven in welke voortgang er is behaald in 2017.

In deze rapportage wordt inhoudelijk en procesmatig ingegaan op de vier prioriteiten uit de strategie en de ontwikkelingen van het afgelopen jaar in Europa en in Noord-Holland. Ook is er aandacht voor de Europese netwerken waar Noord-Holland lid van is en voor de resultaten die behaald zijn met deze netwerken. Bij deelname aan de netwerken ligt de nadruk op het benutten ervan voor het behalen van de provinciale doelen en op kennis uitwisselen door samenwerking met partners. Wat concrete beleidsvoorstellen betreft was 2017 meer een jaar van 'stilte voor de storm': komend jaar worden immers de plannen voor de periode na 2020 verwacht. Maar dat betekent niet dat er in 2017 niets is gebeurd. In de strategie is bij elke prioriteit een aantal ambities geformuleerd. Op deze ambities wordt in deze rapportage ingegaan.

Ontwikkelingen in Europa

Sinds het besluit tot uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie is het dossier 'Brexit' veruit het meest dynamische, maar ook het meest onzekere dossier van het afgelopen jaar. De onderhandelingen voltrekken zich in beslotenheid. De economische gevolgen zullen naar verwachting overwegend negatief zijn, maar hoe ernstig ze precies zijn zal worden bepaald door de uitkomst van de onderhandelingen. In het gunstigste scenario komen we uit op een omvattend handelsakkoord en verregaande samenwerking met het Verenigd Koninkrijk. Het is duidelijk dat de Nederlandse economie, en dus ook de economie van Noord-Holland, geraakt zal worden. Dit is toegelicht in de Brexit notitie (http://noord-holland.nl/Actueel/Archief/2017/December_2017/Zorgen_en_kansen_Brexit), die begin 2018 aan Provinciale Staten is aangeboden. In de publicatie 'Regionale impact Brexit verschilt' (<https://www.ing.nl/zakelijk/kennis-over-de-economie/jouw-provincie/regios-met-elkaar-vergeleken/regionale-impact-brexit-verschilt.html>) van het Economische Bureau van de ING van mei 2017, wordt ingegaan op de gevoeligheid van Nederlandse provincies voor de Brexit. De ING concludeert hierin dat na Utrecht, Noord-Holland het meest gevoelig is voor de gevolgen van de Brexit. De gevoeligheid van Noord-Holland wordt o.a. verklaard door de leidende positie die Noord-Holland heeft in wederuitvoer naar het Verenigd Koninkrijk.

Voortzetting van de regionale samenwerking wordt aan beide zijden van de Noordzee en Het Kanaal belangrijk gevonden. Samenwerking leidt tot goede verhoudingen, constructieve afspraken, kennisdeling en het samen ontwikkelen van initiatieven die leiden tot economische groei. Tijdens een Brexit conferentie in Cardiff in november 2017, georganiseerd door de Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR) en de regering van Wales, heeft gedeputeerde Loggen het initiatief genomen om te komen tot een *Declaration of Friendship and Solidarity between EU and UK-Regions*. Dit initiatief wordt dit jaar verder uitgewerkt met het doel dat zoveel mogelijk Europese en Britse regio's de

verklaring onderschrijven omdat voortzetting van de samenwerking op regionaal niveau belangrijk is.

Voor de toekomst van de Cohesieprogramma's, zoals EFRO en Interreg, na 2020 moet er rekening mee worden gehouden dat er aanzienlijk minder geld beschikbaar zal zijn voor regionale economische ontwikkeling. Er wordt verwacht dat de Europese Commissie in mei 2018 het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) presenteert, waardoor meer duidelijk zal worden over de omvang van de nieuwe subsidieprogramma's. Het MFK is de Europese meerjarenbegroting, die vanaf 2020 geldt.

Prioriteit 1 : Regionale economie¹

Ambities voor de langere termijn

- Noord-Holland zet in op behoud en groei van werkgelegenheid in Noord-Holland door middel van innovaties en verduurzaming bij grote industrieën.
- Noord-Holland maakt hierbij optimaal gebruik van de Europese programma's Kansen voor West en INTERREG.
- Noord-Holland richt zich op het verbeteren van Europese regelgeving met als doel dat deze regelgeving bijdraagt aan zowel de regionale economie als het milieu en het klimaat. Wij kaarten de problematiek aan bij de Europese Commissie, o.a. door Europese beleidsmakers uit te nodigen voor werkbezoeken, en vragen aandacht voor uitvoeringsproblemen die de werkgelegenheid in Noord-Holland onder druk zetten.

Voortgang

Gedeputeerde van der Hoek zal in 2018 een bezoek aan Brussel brengen om samen met bedrijven in gesprek te gaan met Europese beleidsmakers ten behoeve van het verbeteren van Europese regelgeving in het kader van circulaire economie.

Het thema circulaire economie is een Randstadthema en de vier Randstadprovincies volgen de beleidsvoorstellen op dit dossier op de voet. In 2018 zal de Randstad vooral het Vanguard Initiative² en het European Regions Research and Innovation Network (ERRIN) gebruiken om te lobbyen voor fondsen voor innovatie. Momenteel is Noord-Holland voor het Vanguard Initiative aan het onderzoeken of het nuttig is om zelf lid te worden van dit netwerk. Op dit moment is Zuid-Holland namens de Randstadprovincies lid.

Ter bevordering van behoud en groei van werkgelegenheid in Noord-Holland en duurzame innovaties in het MKB zijn diverse instrumenten ingezet, zoals:

- Mkb-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT): stimuleert projecten in Noord-Holland op gebied van Innovatieadviezen, haalbaarheidsonderzoeken en R&D-samenwerkings-projecten;
- PIM NH (Programma Innovatief Investeringsgereed MKB Noord-Holland);

---

¹ In de Europastrategie Noord-Holland 2017-2021 vallen Regionale Economie en Land- en tuinbouw beiden onder prioriteit 1.

² Het VI is een netwerk van 34 industriële Europese regio's die binnen Europa een voorhoede (vanguard) willen vormen op het daadwerkelijk implementeren van innovatief industrieel beleid. VI is in 2013 gestart als een politiek initiatief om de rol van de regio's in het Europese industrie- en innovatiebeleid te versterken. Het doet dit door in pilots samen te werken om innovaties op het gebied van 3D-printen, biogebaseerde economie, duurzame productietechnologieën, nanotechnologie en offshore energie-toepassingen aan te jagen.

- Innovatiefonds Noord-Holland, waarbij samen met de Universiteit van Amsterdam leningen worden verstrekt aan ondernemers in de proof-of-conceptfase. Dit fonds heeft € 5 miljoen EFRO-subsidie ontvangen;
- GO NH!, een versnellingsprogramma voor duurzame innovaties.

Tata steel

Wij werken met Tata Steel samen op het gebied van Smart Grids, transitiepaden industrie/CO2 en voor de uitwerking van de energietransitie van het Noordzeekanaalgebied met het doel om TATA te verduurzamen door minder CO2 uitstoot en het gebruik van restwarmte. Hlsarna (samenstelling van het oud-keltische woord voor ijzer ('Isarna') en de naam van het smeltvat ('Hismelt') is een nieuwe technologie om staal te maken waarbij minder energie en fossiele brandstoffen gebruikt worden.

Het productieproces van Hlsarna is efficiënter dan het huidige proces, doordat er geen voorbereiding van de erts en metallurgische kolen meer nodig is. Tata Steel gebruikt 95% van het totale energiegebruik in de regio IJmond, dus verduurzaming van Tata Steel levert een grote bijdrage aan de klimaatdoelstellingen.

Met betrekking tot de arbeidsmarkt werkt de provincie samen met Tata aan Techport, de Techniek Campus Techport. Techport bestaat uit een opleidingspoot die gericht is op de maakindustrie, de Techport academie en een *innovation warehouse* waarbij Tata en andere bedrijven elkaars innovaties gebruiken om zo tot verdere innovatie van de maakindustrie te komen.

Het project 'LIVING LAB –JUST IN TIME MAINTENANCE TECHPORT' van Techniek Campus Techport heeft een EFRO-subsidie ontvangen. Het doel van dit project is om een open innovatiesysteem tussen bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen te creëren rond het thema Slim Onderhoud. Dit systeem moet leiden tot een kennis hub, waar voor verschillende toepassingsgebieden binnen de procesindustrie, maar ook voor de energiesector een proeftuin wordt gecreëerd voor innovatie. Hiermee wordt de economische positie van de IJmond versterkt.

Schiphol(-regio)

Ter versterking van de internationale concurrentiepositie van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en het versterken van de werkgelegenheid, zet de provincie Noord-Holland in hoofdlijnen in op de versterking van de ruimtelijke economie van de Schipholregio waarvoor het netwerk van Schiphol een belangrijke pijler is. Hierbij wordt onder meer ingezet op de Westas (circulaire gebiedsontwikkeling) en EnterNL (corridor Schiphol-Amsterdam).

Prioriteit 1: Land- en tuinbouw

Ambities voor de langere termijn

- Noord-Holland heeft Brussel iets te bieden als het gaat om land- en tuinbouw. Daarom willen wij de tuinbouw op de kaart zetten in Brussel en de positie van de tuinbouw in onze provincie in de wereld benoemen en zichtbaar maken.
- Noord-Holland wil voorbereid zijn op eventuele decentralisatie van het Rijk naar de provincie, op onze taken, rollen en positie zodat wij onze taken en onze verantwoordelijkheden richting inwoners en agrariërs goed kunnen invullen, samen met hen.

- Noord-Holland wil de goede samenwerking met collectieven, die gebaseerd is op innovatief coöperatief denken, als praktijkvoorbeeld voor de EU neerzetten en tevens als inspiratie-bron voor andere Europese landen dienen.
- Noord-Holland stelt een position paper op met lobbydoelen voor het Europees landbouw-beleid na 2020, waarin we het beleid zodanig willen moderniseren dat Noord-Hollandse agrariërs er mee uit de voeten kunnen. Dat doen wij samen met de andere provincies (in IPO verband).
- Noord-Holland onderhoudt contact met Europese instanties, het Rijk, de gemeenten en provincies, de ngo's, agrarische natuurverenigingen, het Europese netwerk ERIAFF (European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry), de Greenports in Nederland, en organisaties zoals de LTO-Nederland en de Unie van Waterschappen, om over en weer kennis te delen.

Voortgang

In juli 2017 hebben Noord- en Zuid-Holland de ERIAFF conferentie georganiseerd. Deze Europese conferentie was specifiek gericht op de tuinbouwsector en innovaties. Verschillende sprekers, onder wie Aalt Dijkhuizen, President Dutch Topsector Agri&Food, Lucas Vos, CEO FloraHolland en Ernst van den Ende, Algemeen Directeur Plant Sciences Group van de Wageningen University benadrukten het belang van de tuinbouw en de innovatie in de tuinbouw in Nederland voor de positie van Europa in de wereld. De gedeputeerden Bond en Bom-Lemstra (Zuid-Holland) waren aanwezig, net als hun collega-bestuurders uit regio's in Italië, Spanje, Finland en Roemenië. Er zijn bedrijfsbezoeken georganiseerd, aan o.a. bedrijven als JUB Holland, een bollenbedrijf als Anthura, gespecialiseerd in orchideeën, maar ook aan de Wageningen University (WUR), Delphy Bleiswijk en de Amsterdam Green Campus. Onze buitenlandse contacten hebben de innovaties bij de bedrijven en de kennisinstellingen kunnen zien.

Via het netwerk ERIAFF willen we

1. Een eigen subnetwerk binnen ERIAFF laten ontstaan rondom het thema tuinbouw;
2. De tuinbouw als specialiteit beter agenderen op de Europese agenda en met name de unieke positie van Nederland voor Europa daarin laten zien met goede voorbeelden en met onze aanpak;
3. Aan te geven wat de Nederlandse tuinbouw vanuit haar innovatiekracht kan bijdragen aan Europese opgaven;
4. Europa laten bijdragen aan de uitdagingen waar de Nederlandse tuinbouw voor staat. Denk daarbij aan de inzet van rest CO2 als meststof voor de glastuinbouw, omschakelen naar niet-fossiele brandstoffen voor warmte en energie, keten omkering (van aanbod gericht naar vraag gestuurd telen) en keten verkorting, de inzet van tuinbouw producten voor het welzijn en de gezondheid van de mens in de stedelijke omgeving etc.

De Randstadprovincies zijn in 2017 uit het netwerk PURPLE gestapt, omdat de doelstelling van dat netwerk voor de Randstad inmiddels is behaald. Het netwerk heeft erkenning behaald voor de peri-urbane regio's in Europa en deze veelzijdige gebieden met hun uitdagingen staan inmiddels goed op de kaart bij Europese beleidsmakers.

Gedeputeerde Loggen heeft in het Comité van de Regio's, bij de behandeling van het ontwerpadvies "Het GLB na 2020" een zevental amendementen ingediend over o.a. het verbeteren van de waterkwaliteit als opgave in de landbouw, innovatie en samenwerking in de landelijke gebieden, de nadruk op het innovatief vermogen van de Europese landbouwsector en extra financiële inzet voor innovatieve oplossingen voor de opgaven in de landbouw, zoals die van klimaat en energie. Op deze manier heeft de provincie direct invloed op de inhoud van het ontwerpadvies. Alle amendementen werden door het Comité van de Regio's overgenomen.

Op dit moment wordt het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) voortvarend uitgevoerd. Het overgrote deel van het budget uit het Europees landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling van €54 miljoen is in subsidie verleend. We investeren fors in water, innovatie, verduurzaming en biodiversiteit.

Noord-Holland heeft in 2017 in IPO-verband een position paper opgesteld met daarin de prioriteiten voor de toekomst van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2020. Dit position paper is een uitgangspunt in de lopende discussies over modernisering van het GLB. Onze inzet hierbij is om samen met het IPO en het Rijk de belangen van de Noord-Hollandse land- en tuinbouw optimaal te beschermen in het toekomstige Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).

In september 2017 heeft gedeputeerde Loggen gesprekken gevoerd met medewerkers van het Directoraat-Generaal Landbouw van de Europese Commissie (DG Agri). De positie van de tuinbouw en de werkwijze met agrarische collectieven zijn hier onder de aandacht gebracht. Er zijn onder meer bezoeken gebracht aan een onderzoekslocatie voor Tuinbouw van de WUR en een agrarische collectief. Wij hebben ons concept voor de 'Green Capital Farm' overhandigd. In oktober 2017 heeft de Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland (BACVP IPO) tijdens een werkbezoek in Brussel met DG AGRI van gedachten gewisseld over de toekomst van het GLB. Gedeputeerden Loggen, Bond en Tekin hebben gesprekken gevoerd met het oog op de toekomstige GLB wetsvoorstellen. Concrete *best practices* vanuit Noord-Holland, de agrarische collectieven, zijn aangeleverd. Belangrijk punt in deze gesprekken: de transitie naar innovatieve oplossingen gaat langzaam en vraagt om meer investeringen in de uitrol van innovaties en risico's. Er is daarom gepleit voor meer budget voor innovatie en modernisering.

Het hiervoor genoemde position paper dat in 2017 door de provincies in IPO verband werd vastgesteld, is leidend bij de inzet in Brussel. Hierin wordt gepleit voor meer innovatie, het leveren van een bijdrage aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken en vereenvoudiging van het landbouwbeleid. Begin 2018 is, in samenwerking met andere provincies en het IPO, directe inhoudelijke inbreng aan de Europese Commissie geleverd. Als gevolg van de Brexit is de kans groot dat het beschikbare budget voor het GLB, flink omlaag gaat.

De mededeling van de Europese Commissie daarentegen, getiteld "De toekomst van landbouw en voedsel" over de contouren van de nieuwe regelgeving, is hoopgevend. De Commissie stuurt aan op een effectiever en doelmatiger GLB met ruimte voor vereenvoudiging. Ook wordt het mogelijk de eerste pijler, steun aan de boeren meer

doelgericht in te zetten. Anderzijds stelt de EC voor om de verschillen in hectare steun tussen landen te verminderen. De hectare steun is in Nederland een van de hoogste van Europa. Dit kan tot gevolg hebben dat NL een fors lagere bijdrage ontvangt. De mededeling is zo ingrijpend dat het IPO in 2018 een nieuw paper gaat opstellen in aanloop naar de definitieve wetsteksten uit Brussel. Het is in het belang van de Randstadprovincies dat pijler 2, plattelandontwikkeling, zo sterk mogelijk blijft. Gelet op de ruimtelijke mogelijkheden in de mededeling om ook de eerste pijler meer doelgericht in te zetten, nemen we nu in overweging om in onze lobby ook het belang van de eerste pijler te benadrukken.

Prioriteit 2: Water

Ambities voor de langere termijn

- Noord-Holland wil dat de interactie tussen ontwikkelingen op zee en op land én de rol die regio's daarbij spelen expliciet worden benoemd in nationale structuurvisies van de lidstaten rondom de Noordzee. Om dit proces van maritieme ruimtelijke ordening te beïnvloeden neemt Noord-Holland deel aan het INTERREG project 'NorthSEE' zodat de regionale inbreng bij de vorming van nationale structuurvisies verzekerd is. Daarmee bestendigen wij tevens de positie binnen het netwerk CPMR en de North Sea Commission.
- Noord-Holland wil bij de herziening van de Kaderrichtlijn Water de waterkwaliteit in Noord-Holland blijven garanderen. De ontwikkelingen omtrent de Kaderrichtlijn Water worden in samenwerking met regionale partners gevolgd en beïnvloed.
- Noord-Holland wil de positie van koploper op het gebied van innovatieve oplossingen voor toekomstig waterbeheer behouden en uitdragen naar andere Europese regio's. Wij schrijven daarom een adviesrapport voor het Comité van de Regio's over doeltreffende waterbeheersystemen met als doel dat het Comité van de Regio's een advies vaststelt over deze innovatieve oplossingen voor toekomstig waterbeheer en dat het wordt aangeboden aan de Europese Raad, de Europese Commissie en het Europees Parlement.
- Noord-Holland benut het CPMR netwerk om beleidsontwikkelingen op het gebied van maritieme ruimtelijke ordening en kustbeheer te beïnvloeden.

Voortgang

Onder het kopje "Water" gaat het in deze rapportage zowel over het Europees waterbeleid (doorgaans betrekking hebbend op water voor menselijke consumptie, de industrie en de natuur) als over de activiteiten die Noord-Holland onderneemt als waterrijke kustprovincie.

Wij hebben onze positie binnen de CPMR versterkt, doordat gedeputeerde Loggen in 2017 is gekozen tot Vice-President, verantwoordelijk voor klimaat en energie. Hiermee zijn de lijnen naar leden van de Europese Commissie korter geworden. De gedeputeerde stuurt binnen CPMR op de vaak directe relatie tussen klimaatverandering, klimaatadaptatie, klimaatmitigatie en ruimtelijke ordening, zowel op land als op zee. Dit dient in de beleidsbeïnvloeding richting de Europese Commissie voor ogen te worden gehouden. Ook wil hij meer aandacht voor de economische potentie van innovatieve ontwikkelingen die noodgedwongen het gevolg zijn van klimaatverandering. CPMR heeft in 2017 een Climate Taskforce opgericht, die beoogt boodschappen te formuleren om het Europese klimaatbeleid te beïnvloeden.

De Kaderrichtlijn Water (KRW) zal in 2018 worden geëvalueerd en naar verwachting in 2019 worden herzien. Vooruitlopend daarop heeft gedeputeerde Loggen al in 2016 het initiatief genomen tot een advies van het Comité van de Regio's over het toekomstige Europese waterbeleid. In het advies – vastgesteld in februari 2017 – roept het Comité van de Regio's de Europese Commissie op om in het kader van de aanstaande herziening van de Drinkwaterrichtlijn, de maatregelen rondom hergebruik van water, de eventuele herziening van de richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater en op termijn de herziening van de Kaderrichtlijn Water, een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheden voor adaptief beleid binnen het waterbeleid. Deze verkenning zou zich moeten richten op de belangrijkste voorwaarden voor adaptief beleid, te weten integraliteit, informatie-uitwisseling, flexibiliteit en differentiatie in doelstellingen en inspanningen én innovatie. Bij het kijken naar mogelijkheden voor een nieuw beleid zou de Commissie moeten overleggen met lokale en regionale overheden om er zeker van te zijn dat toekomstige voorstellen altijd in hun belang zullen zijn, in die zin dat hun bevoegdheden ondersteund in plaats van ingeperkt worden.

Prioriteit 3: Europees Cohesie- en investeringsbeleid

Ambities voor de langere termijn

- Noord-Holland maakt optimaal gebruik van de subsidiemogelijkheden van EFRO in de huidige programmaperiode. Daarom zetten we actief in op het stimuleren van de programma's Kansen voor West en INTERREG.
- Noord-Holland volgt en beïnvloedt op dit moment de beleidsontwikkelingen omtrent het nieuwe investeringsbeleid dat van kracht wordt na 2020.
- Noord-Holland is in IPO-verband actief betrokken bij toekomstige beleidsontwikkelingen om het investeringsbeleid na 2020 te beïnvloeden. In IPO-verband wordt er een standpunt namens de Nederlandse provincies ingenomen en uitgedragen.
- Noord-Holland zal parallel het gezamenlijke Nederlandse standpunt ook via het netwerk CPMR onder de aandacht brengen van Europese instellingen.

Voortgang

De EFRO programma's INTERREG en Kansen voor West2 lopen van 2014 tot 2020. Het gaat hier om verschillende geldstromen:

- EU middelen waar een bestedingsverplichting voor geldt – Kansen voor West2
- EU middelen die besteed worden aan de best scorende Europese projecten – INTERREG
- Provinciale cofinanciering voor Europese projecten, deze fungeert als hefboom voor het genereren van meer investeringen in Noord-Holland.

Kansen voor West2

Noord-Holland heeft een bestedingsverplichting van €22 miljoen voor de prioriteiten *Innovatie in het MKB* en *Koolstofarme economie*. Tot nu toe is 54% van de beschikbare KvW2 middelen voor Noord-Holland beschikbaar. Bij Innovatie betreft het samenwerkingsprojecten met het MKB en kennisinstellingen op het gebied van composieten, energie uit water, duurzaam bodembeheer en groene gewasbescherming, innovaties in de zorg en bamboeverwerking.

Bij koolstofarme economie betreft het projecten die de CO2 verlagen door middel van efficiënte energy systemen en een project dat voedselresten omzet in bruikbare vetzuren.

INTERREG

Ten opzichte van de vorige INTERREG periode is in deze nieuwe programma periode een duidelijke toename te zien in het aantal projecten, mede doordat Noord-Holland deel neemt aan het Interreg 2 Zeeënprogramma, dat specifiek gericht is op samenwerking met Engelse regio's en waarvoor veel belangstelling bestaat.

In totaal heeft de provincie Noord-Holland de deelname van Noord-Hollandse partijen in 24 INTERREG projecten gestimuleerd met provinciale cofinanciering. De omvang van deze projecten varieert tussen €4 en €11 miljoen per project, waarin in totaal meer dan 50 Noord-Hollandse partijen betrokken zijn (Universiteiten, Waterschappen, kennisinstellingen, gemeenten, semioverheidsinstellingen en het MKB).

Provinciale cofinanciering

Tot nu toe is ca. € 9 miljoen aan cofinanciering beschikbaar gesteld voor EFRO projecten in Noord-Holland. Het doel hiervan is om Noord-Hollandse instellingen en bedrijven te stimuleren om gebruik te maken van de subsidie mogelijkheden in Europa.

Cohesiebeleid

Noord-Holland is actief betrokken bij de onderhandelingen en de beleidsontwikkelingen omtrent het nieuwe Europese investeringsbeleid (cohesiebeleid). In IPO verband wordt er zoveel mogelijk gezamenlijk opgetrokken en ook in CPMR verband wordt het belang van Cohesiebeleid, middelen voor alle Europese regio's onder de aandacht gebracht.

Gedeputeerde Loggen heeft – weliswaar als CPMR Vice-President, maar zonder de Noord-Hollandse belangen te veronachtzamen – gesprekken gehad met en presentaties gehouden voor de Eurocommissarissen Cretu (Regionaal en Stedelijk Beleid) en Oettinger (Financiën).

Het ministerie van EZK (coördinerend ministerie Cohesiebeleid), de interbestuurlijke werkgroep (IBW) van het Rijk, de provincies en gemeenten hebben een gezamenlijk paper opgesteld. Met dit positon paper wordt het belang en de meerwaarde van de Europese fondsen voor álle regio's in Europa, dus ook Nederlandse, richting Brussel onderschreven. De kracht van het paper is mede gelegen in het feit dat dit tot stand is gebracht in overleg tussen alle betrokkenoverheidslagen.

Prioriteit 4: Smart Mobility

Ambities voor de langere termijn

- Noord-Holland wil de beste regio in Europa zijn op het gebied van verkeersmanagement. Dit draagt bij aan de bereikbaarheid voor bewoners en bezoekers.
- Noord-Holland wil op Europese schaal een bijdrage leveren aan innovatieve ontwikkelingen van ITS en deze kennis delen met andere regio's, zodat de ontwikkelingen in Europees verband gelijk opgaan en er tevens goede regelgeving ontstaat.
- Noord-Holland wil op het gebied van E-mobility actief op Europees niveau samenwerken met andere regio's en steden om zo de uitrol van elektrisch rijden te bespoedigen en te kunnen leren van elkaars ervaringen.

Voortgang

Smart Mobility

Het Smart Mobility programma bestaat uit onderzoeken, testen, proeven en pilots op de vier kerngebieden van Smart Mobility: data en informatie, fysieke en digitale infrastructuur, vaar- en voertuigtechnologie en Mobility as a Service (MaaS). De Europastrategie voor Smart Mobility maakt hier nu integraal onderdeel van uit. Dat houdt in dat bij elk project wordt gekeken wat er op Europees niveau beschikbaar is (bv. Europese standaards) en wat er nog mist en hoe we de kennis hierover kunnen inbrengen in de Europese gremia. Europese standaardisatie is vaak een vereiste voor de noodzakelijke opschaling van maatregelen.

Samen met de Vervoerregio Amsterdam, Rijkswaterstaat West-Nederland Noord, de provincie Flevoland en diverse gemeenten waaronder Amsterdam is in 2017 de MRA agenda voor Smart Mobility opgeleverd. Europa is onderdeel van de MRA agenda Smart Mobility.

Kennisdeling, standaardisatie en regelgeving

In 2017 heeft de provincie de volgende activiteiten ontplooid als uitwerking van het thema Smart Mobility in de Europastrategie:

- a) Deelname aan de werkgroep Traffic Efficiency and Mobility van Polis3 heeft geleid tot een discussiepaper over de [invoering van autonoom rijden](#) op Europese schaal en over de [consequenties van MaaS](#) voor het stedelijke en regionale openbaar vervoer. In 2017 heeft de provincie Noord-Holland een presentatie gegeven aan het platform Ertico⁴. Op basis daarvan kan in 2018 het lidmaatschap van Ertico worden aangevraagd. Bij de bijeenkomsten met Polis en Ertico brengt de provincie kennis in over de ontwikkeling van Smart Mobility, zowel inhoudelijk (o.a. ontwikkeling intelligente verkeerslichten, proeven met NISSAN en Daimler) als procesmatig (organiseren samenwerking tussen overheden en met de markt: hoe doe je dat?) en halen we kennis op over vergelijkbare initiatieven in andere landen en steden.
- b) De provincie Noord-Holland heeft deelgenomen aan de werkgroep 'C-ITS en automatisering voor stedelijke regio's en openbaar vervoer' van het Europese C-ITS Platform fase 2. Deze werkgroep heeft een hoofdstuk opgeleverd in het in september 2017 verschenen [eindrapport van C-ITS platform fase 2](#). Hierin staat een aantal aanbevelingen over de invoering van C-ITS in de stedelijke en regionale context. In 2018 worden deze aanbevelingen omgezet in Europees beleid. De provincie zal daar bij betrokken worden en heeft daarmee direct invloed op maatregelen die de Europese Commissie op dit vlak wil gaan voorstellen.
- c) Om invloed uit te oefenen op Europees beleid en regelgeving is in 2017 gestart met de afstemming tussen de Nederlandse overheden. De provincie Noord-Holland heeft onder andere meegewerkt aan de Smart Mobility Embassy, heeft diverse bijeenkomsten bijgewoond van het RWS Europa overleg van Rijkswaterstaat (vanuit het Landelijk Verkeersmanagement Beraad (LVMB) en Connecting Mobility én het voorzitterschap van de landelijke werkgroep Smart Mobility / ITS (ingevuld door directeur Beheer & Uitvoering) heeft mede in dit teken gestaan. In het Landelijke

---

³ Polis is een netwerk van steden en regio's die samenwerken om innovatie in mobiliteit te bewerkstelligen en hier op Europees niveau aandacht voor te vragen. Zie de [Polis website](#).

⁴ Ertico is een samenwerkingsverband van ongeveer 100 Europese bedrijven en instellingen die betrokken zijn bij de productie van intelligente transportsystemen (ITS). Ze zijn zeer invloedrijk in Brussel en organiseren de Europese en wereldwijde ITS-congressen waar duizenden professionals naartoe komen.

Verkeersmanagement Beraad is besloten dat de provincie Noord-Holland een overleg organiseert voor decentrale overheden om Europese maatregelen te kunnen beïnvloeden.

- d) De provincie Noord-Holland was aanwezig bij het ITS congres in Straatsburg en heeft daar afstemming gezocht met diverse nationale en internationale bedrijven. Nederland is kandidaat om in 2019 het ITS congres te organiseren in Eindhoven/Helmond. Het is hierbij nadrukkelijk de bedoeling dat niet alleen de Brabantse regio zich hier profileert maar dat ook de MRA nadrukkelijk aanwezig is. De provincie werkt samen met de organisatie om hier vorm aan te geven.
- e) De provincie Noord-Holland is in 2017 via de Praktijkproef Amsterdam (PPA) partij geworden in twee Europees gesubsidieerde projecten, te weten Socrates en Concorda. Bij beide projecten zal de regio pilotgebied zijn voor de beproeving van Smart Mobility maatregelen die uiteindelijk in heel Europa uitgerold moeten worden. De provincie werkt hierin samen met partijen in de MRA en andere Europese regio's en internationale bedrijven.

Afsluiting

Wat betreft het Cohesiebeleid zullen we de ontwikkelingen vanuit de Europese Commissie met betrekking tot het MFK moeten afwachten. We volgen de ontwikkelingen over de Brexit nauwlettend en zullen u blijven informeren. Ook voor de positie van onze tuinbouw blijven wij in Europees verband aandacht vragen. Gedeputeerde Loggen zal als vertegenwoordiger in de Europese netwerken, het Comité van de Regio's en CPMR aandacht geven aan Waterbeleid in relatie tot klimaat, energie en land- en tuinbouw. Tenslotte houden wij u op de hoogte van toekomstig Europees Beleid na 2020.